

FOTO: PETER LÖFSTRÖM

PORTRÄTT **PATRICK PERSSON**

På plats där det händer

Med tjugofem års erfarenhet från bränder, brott och olyckor har skånske frilansfotografen Patrick Persson sett det mesta. Erfarenheten medför en naturlig hänsyn på olycksplatserna och skapar förutsättningar för bättre bilder, menar han.

Men arbetsmiljön har blivit råare, hoten fler och konkurrensen tuffare.

Känslorna har han lärt sig hantera:

- Jag är tränad.

Kamera och Bild följde med Patrick Persson ute på fältet en fredagskväll.

TEXT **PETER LÖFSTRÖM** FOTO **PATRICK PERSSON**

Årets nionde brandsläckare. Patrick Persson är ofta på plats innan brandkåren.

Kraftig vindsbrand på Landskrona. Flera lägenheter antändes via inglasade balkonger och brandpersonalen fick i inledningsskedet av branden evakuera hela fastigheten. Cirka 130 personer fick vänta på gården i väntan på en lokal. Brandpersonal från Helsingborg Landskrona Löddeköpinge Höganäs och Lund deltog i släckningsarbetet.

Från husrannsakan i Arlov ska vi till Rosengårdsområdet och ett obekräftat larm om ungdomar med basebollträ. «Villabrand, Tunavägen i Lund...» meddelar polisradion. Och så var det lägenhetsbräket på Möllevången som vi valde bort för att hinna till Arlov i stället.

– Praktisk nyhetsvärdering, summerar Patrick Persson.

Det började för 25 år sedan när Patrick Persson som cykelburen tonårig amatör-fotograf sålde sina första olycksbilder.

– Jag brukade sommarjobba i en glasskiosk och insåg plötsligt att jag tjänade lika mycket på att sälja en bild som att jobba två hela dagar i kiosken.

Sedan dess har Patrick Perssons namn stått under oräkneliga tidningsbilder av bränder, brott och olyckor – samt sport, nöjesevenemang med mera. Han har i dag fler än 60 000 bilder i sitt arkiv. Längs väggarna hemma i lägenheten hänger rader med prydligt inramade förstasidor ur olika tidningar, med Patricks bilder under feta rubriker:

«Huliganupplopp», «Tonårspojke knivmördad i Malmö i natt», «Kaos på E22», «Enda spåret efter Helén».

Hunden Pixel suckar och sträcker ut sig under köksbordet. På bordet tekoppar och tidningar, kameran och den bärbara. Utanför fönstret redan nattmörkt.

Vi pratar om pressens bristande helhetssyn när de köper in bilder:

– Kvällstidningarna skiter i vem de köper av. Morgontidningarna är lite bättre. Det finns exempel på dömda brottslingar som säljer bilder till pressen, bland annat personer som rör sig i mc-kretsar. Eller «Lik-Bosse» för några år sedan, som samlade på bilder av döda olycksoffer. Han hade ett litet album med sig som han brukade visade upp. Honom köpte tidningarna hundratals bilder av.

– Hur ser du allmänt på «läsarbilder», konkurrensen från vanligt folk med kameramobiler och enkla digital-kameror?

– Det här är inget skyddat yrke. Vem som vill kan ta bilder och försöka sälja

Kvinnan korsar gatan med stora kliv fram till bilen. Hennes röst är aggressiv, med stark brytning:

– Varför du tar bilder på vårt hus, det är förbjudet!

– Nej, det är det inte.

– Och vem är du?

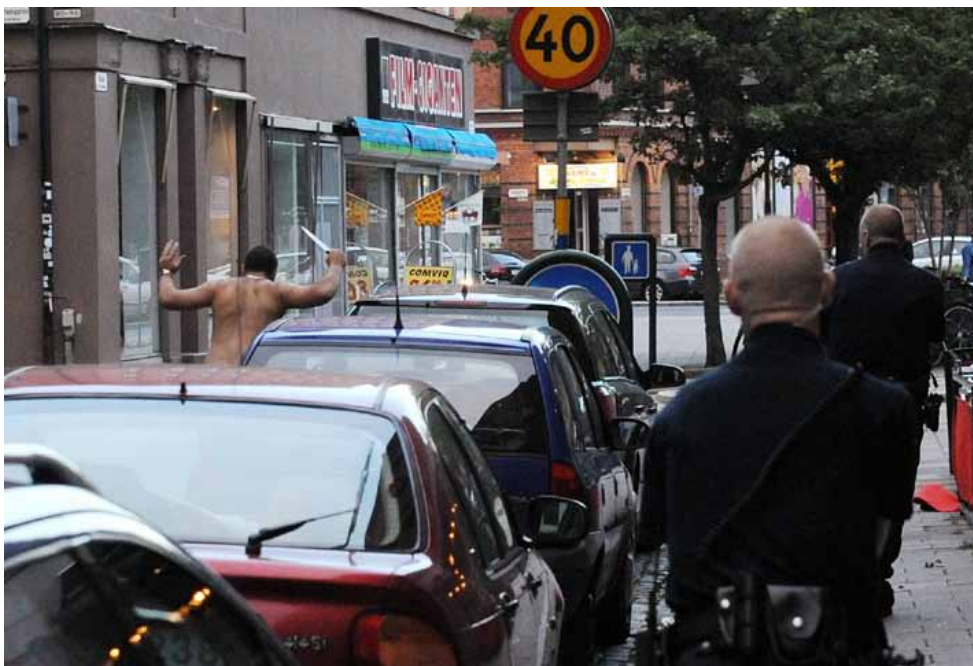
– Patrick Persson, jag jobbar för Sydsvenskan.

– Du nu vill jag prata med dig!

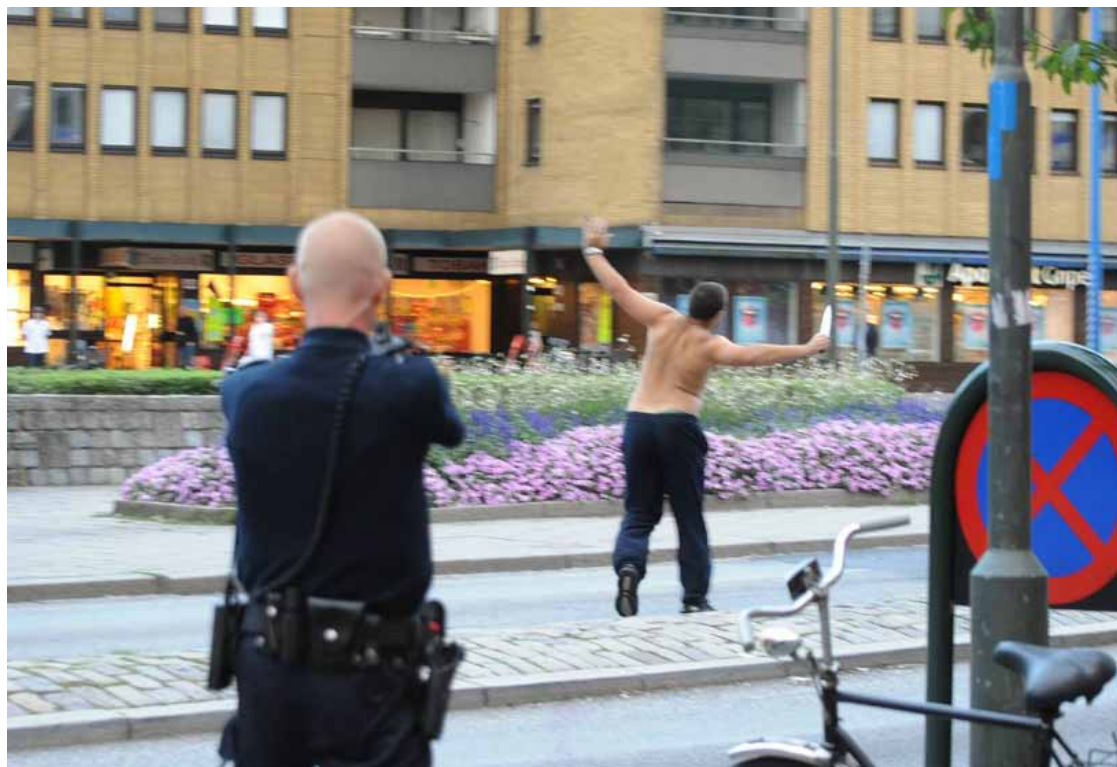
– Du får kontakta tidningen.

Patrick Persson rivstartar inte men rullar upp sidofönstret och kör i hög fart nerför gatan. Kvinnan ropar efter oss. Utanför hennes villa står polisbilarna kvar. Overallklädda poliser fortsätter bära ut kartonger från huset till bilarna.

Det är fredag kväll och Patrick Perssons kvällsskift har nyss börjat.

Polisen sköt vid 20-tiden en knivman på Slöjdgatan i Malmö. Mannen hade varit inblandad i ett bråk inne på en innergård och när polisen kom till platsen viftade mannen med en större kniv. Polisen ropade åt mannen att kasta ifrån sig kniven, men han vägrade och svingade kniven över sitt huvud. Mannen begav sig därefter i rask takt ner mot Möllevången med kniven höjd över sitt huvud. I detta läge sköt polisen minst ett varningskott innan de tvingades skjuta mannen i benet. Första skottet hade ingen verkan och poliserna sköt då ytterligare ett skott. I väntan på ambulans förband poliserna den blödande mannen.

« Så jävla spännande är det inte. Det finns inte mycket som jag inte har sett. »

dem. Det dyker upp allt fler lycksökare, men jag tror ändå att rutin och yrkeskunnande har ett visst värde.

Patrick Persson säger att mycket handlar om hur man uppträder på en olycksplats. Med rutinen kommer en sorts grundläggande hänsyn, som i längden också är en hjälp för att få bra bilder. Problemet är att många numera saknar hänsyn: – I dag kan det dyka upp 10-20 amatörfotografer på en olycksplats, varav flertalet aldrig har ägnat en tanke åt journalistisk etik. Risken är stor att räddningstjänst och polis snart måste införa restriktioner mot medier i allmänhet.

Ju fler aspekter Patrick Persson lyfter fram, desto tydligare framgår det att det handlar om en komplex fråga.

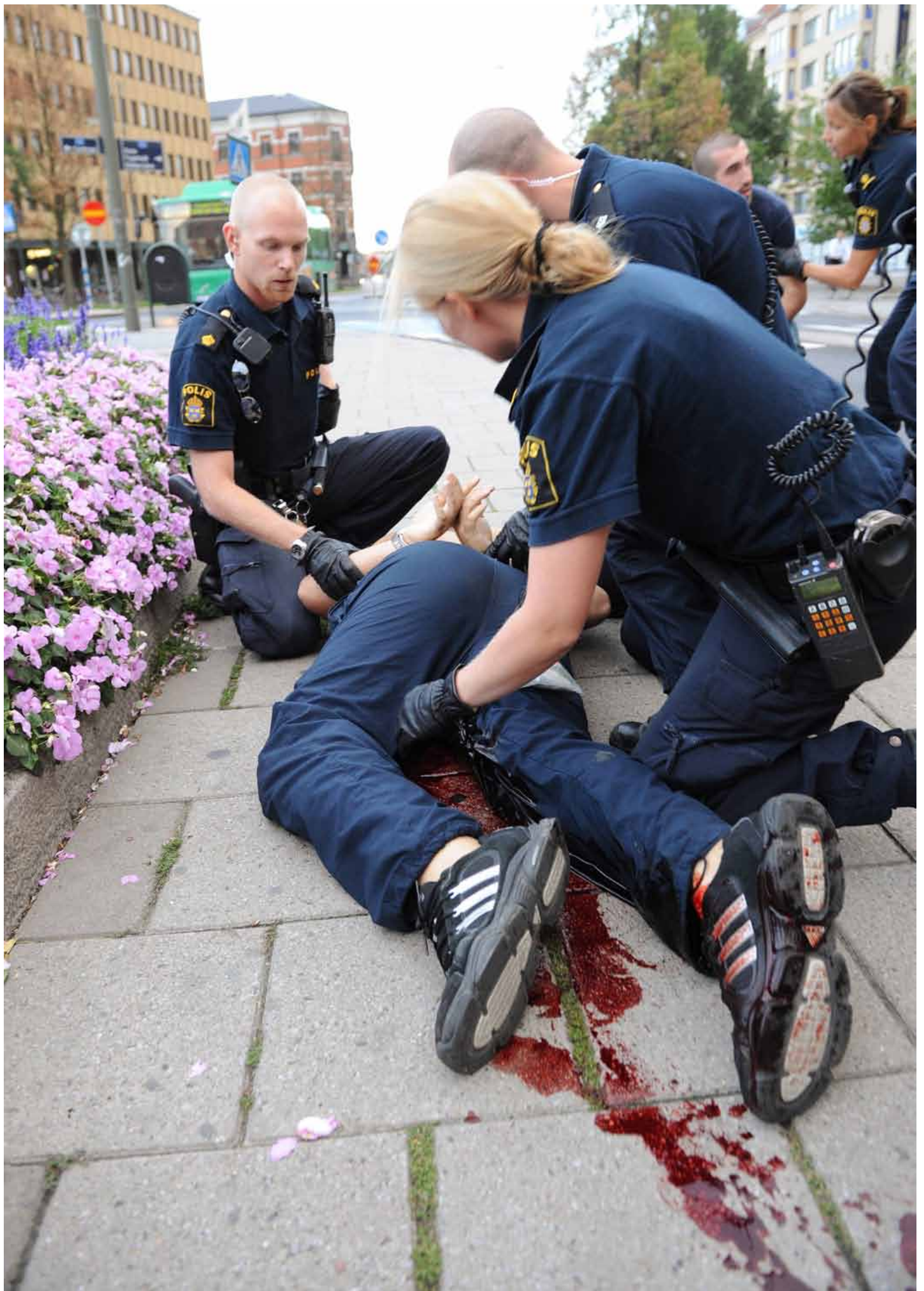
– Tänk dig en «läsarbild» från en bilbrand,

kanske rentav belönad med ett antal tusenlappar för «månadens bästa läsarbild». Det är inte alls osannolikt att fotografen var med och satte fyr på bilen. Seriösa medier borde ha bättre koll än så.

Därtill kommer frågan om den enskildes rättskydd enligt de etiska regler som pressen har ålagt sig att följa.

– Det som händer i dag är att oseriösa fotografer utan att tveka lämnar ifrån sig sina bilder när polisen begär det. Så agerar inte yrkesfotografer. Om jag ska lämna ut bilder krävs först ett åklagarbeslut. Därefter har jag alltid en diskussion med ansvarig utgivare på tidningen.

På väg från husrannsakan ringer Patrick Persson upp tjänstgörande kriminalreporter på redaktionen inne i Malmö. Patrick levererar en fyllig

Öresund vid 17-tiden. Många passade på att utnyttja det fina vädret under eftermiddagen. En del tog fram sina fiskespön och andra provade sina båtar.

Magnifikt avslutningsfyrvärkeri vid 22.15-tiden sett från översta våningen på Turning Torso.

faktabas om husets bakgrund som välbekant näste för kriminalitet och om kvällens tillslag:

– En person medtagen till förhör eller möjligen gripen . . .

Polisradion avbryter med larm om brand i en kiosk i Sibbarp. Räddningstjänsten är på väg. Vi råkar vara i närheten och Patrick vänder bilen och styr ner mot stranden. Först när vi genar över gräsmattan ner mot vattnet ser jag en liten rökpelare som stiger upp bakom den igenbommade kiosken. Bredvid ett övergivet picknickbord täckt av ölburkar brinner en lastpall. Patrick låter kameran ligga och drar ut pulversläckaren under baksätet.

När räddningstjänstens slangbil omsider rullar ut på gräset tömmer Patrick det sista ur släckaren och vinkar muntert till brandmännen.

– Det här var min nionde släckare i år, berättar Patrick i

bilen. Det händer ofta att jag hinner fram före räddningstjänsten. En gång kom jag till en villabrand i Bunkeflo. Utanför huset stod en kvinna och sade att hennes hund var kvar därinne. Jag hade skyddsmask med och tog på den och gick in och fick ut hunden. Sedan gick kvinnan in för att leta efter minnessaker som hon ville rädda. Men huset var ju rökfyllt så jag fick försöka hejda henne. Precis när jag fick henne med ut genom ytterdörren kom den första brandbilen. De trodde väl att jag hade gått in och hittat henne därinne. . .

I dag har Patrick Persson ett avtal med Sydsvenskan som innebär att han jobbar mot fast timlön när han är ute och tar bilder. Klockan börjar ticka när Patrick väljer att köra i väg, oavsett om uttryckningen leder till en publicerad bild eller inte.

Arbetsfältet är Skåne och Danmark med utgångs-

Ett tiotal personer greps av polis i samband med att polis stordrade en ockuperad fastighet på Bankgatan i centrala Lund. Först vid 19-tiden hade polispersonal lyckats att ta ner ockupanterna från taket på Bankgatan med hjälp av brandkårens stegbil.

Nya upplopp på Rosengård. Ett tiotal släpvagnar från Shell macken på Ramels väg släpades ut och antändes på Amiralsgatan. En stund senare brann två bilar en bit ner på Ramels väg. Mellan 19-00 tiden kastades slagbomber och sten mot polis och brandpersonal i området. Vid 20-tiden flydde kravallpolis in i sina bussar efter det att de blivit bombarderade med ett större antal slangbomber vid Shell-macken. Under kvällen använde polisen ett specialfordon för att rensa Amiralsgatan på bråte efter upploppet.

« Det handlar hela tiden om att prioritera, jag gör en snabb nyhetsvärdering och bestämmer vad jag ska köra på. »

punkt i Malmö/Lund-området. Det avgörande är händelsens dignitet och de praktiska möjligheterna att få en bra bild.

– Räddningstjänsten bör i princip klara av en vanlig lägenhetsbrand på 20 minuter. Det finns alltså ingen anledning för mig att åka på en lägenhetsbrand i Kristianstad, 45 minuter härifrån, såvida det inte är en ovanligt intressant lägenhetsbrand. I Malmö däremot vet jag att jag hinner få bilder innan branden är släckt. Det handlar hela tiden om att prioritera, jag gör en snabb nyhetsvärdering och bestämmer vad jag ska köra på.

– Hur ofta händer det att du gör fel val och missar något?
– Det händer hela tiden, det får man leva med. En sorts miss var kanske när jag var ute på flygplatsen i Sturup och tog bilder av de allra första svenskarna som återvände från Phuket efter tsunamin. Ingen hade fattat än hur stort det var, och jag övervägde att åka med det nästan tomma planet

tillbaka dit. Det borde jag nog ha gjort, jag hade ju både dator och kamera med mig.

– Och privatlivet? Hur fungerar det när jobbet går ut på att ständigt kunna rycka ut med kort varsel?

Patrick Persson funderar en stund och konstaterar att det är ofrånkomligt att privatliv och jobb flyter ihop, på gott och ont. Samtidigt är han noga med att påpeka att skillnaden är enorm mellan att vara tidningsfotograf och att exempelvis ingå i räddningstjänsten på Sturup, där det gäller att ha släckt branden i flygplansmotorn inom ett begränsat antal sekunder för att rädda livet på passagerarna.

– Den anspanning som gäller för mitt arbete är av ett helt annat slag. Det handlar trots allt inte om liv och död.

Vi «trålar» genom stan på väg hem, det vill säga kör omkring för att se om något händer. Det gör Patrick vanligtvis inte

längre. I natt gör han ett undantag för min skull.

Det går undan över yttre och inre ringvägen, längs kanalen, förbi den måttligt höga skyskrapan vid Triangeln, enstaka mörka silhuetter passerar framför neonljusen. Att säga att Patrick Persson hittar i Malmötrakten är en underdrift. Däremot inställer sig frågan hur han gör för att inte hamna längst bak i den där kilometerlånga bilköen när motorvägen är avstängd eller hur han undviker att komma i vägen för utryckningsfordonen.

– Oftast är det klokt att ta en helt annan väg för att nå fram till olycksplatsen eller brandplatsen, förklarar Patrick. Vägnetet i Skåne är finmaskigt. Sista biten får man ibland räkna med att gå. I undantagsfall har jag kört i dikesrenen eller åkt med polis eller ambulans för att komma fram.

Det låter enkelt men har rimligtvis en del att göra med 25 års yrkeserfarenhet och goda kontakter. Med respekt och

Det svenska hoppet Magnus Gällerdal fick sig ett ofrivilligt dopp i vattengraven vid världscupfinalen i fälttävlan på Ribersborg i Malmö. Trots ett dramatiskt fall från tredje hindret vid vattnat klarade både han och hästen Keymaster utan skador.

MFF mot Hammarby på Malmö Stadion i Svenska cupen slutade 2-3 och MFF är utslaget ur cupen.

Bilar fast. Gamla vägen mellan Vellinge och Malmö.

PATRICK PERSSON

Född 1966.

Bor Malmö.

Familj Sambo, hunden Pixel.

Utrustning Två Nikon D3, en Nikon D300, diverse Nikon-objektiv från 14-24/2,8 till 200-400/4, Nikon-blixtar (SB-800 och SB-900), en bärbar S70-radio (B96), en fordonsmonterad Radio 70 (Aurora), bärbar Dell-dator.

Ambition Göra ett bra jobb på lång sikt, leverera sanna bilder som förklarar ett händelseförlopp. «För mig handlar det inte längre om att ta ett foto av en bil som ska se så sönderkrockad ut som möjligt.»

Motto Mina bilder ljuger inte.

Hemsida www.pppress.se

hänsyn. Professionalitet.

Mer än en gång försöker jag fråga om Patricks känslor inför de drabbade människor han möter dagligen, år efter år.

– Jag är tränad, konstaterar han kortfattat. Jag har en god vän som är aktiv idrottsutövare. Han frågar mig ibland hur jag pallar. Jag brukar säga att om han drog mig med på ett av sina träningspass så skulle jag kollapsa direkt. Det vore troligen samma sak för honom om han följde med mig på ett arbetspass.

– Men det händer väl någon gång att du blir direkt berörd av det du ser och dem du möter?

Men Patrick väljer att gå vid sidan av frågan och säger att det obehagliga är att den råa kriminaliteten gör att han utsätts för hot och hotfulla situationer.

– Det är framför allt ungdomsgängen som har blivit fler. Och de som är med i gängen har

blivit yngre. Ingenting görs åt det. Gatubarnen här i Malmö, i Rosengård och på andra håll, är en utmärkt grogrund för ökad kriminalitet i samhället. Det är kanske inte helt politiskt korrekt att påpeka att det är så, men jag ser tydligt att samhället har misslyckats med att ta hand om de här ungdomarna.

Vid trafikljusen framför oss dyker en blåblinkande polisvolvo upp. Förstärkning till larmet om gänget med basebollträn. Patrick växlar upp och knappar in adressen i GPS-navigatorn.

Detta måste trots allt vara en del av lockelsen med jobbet, påstår jag: dramatiken, spänningen, blåljuset, adrenalinet.

Men Patrick Persson varken nekar eller instämmer. Om han känner samma nervpirr som jag så döljer han det effektivt.

– Så jävla spännande är det inte. Det finns inte mycket som jag inte har sett. ■